

TELEGRAFULU ROMANU.

Pe grăsuț este Dumine'a și Joi'n, la fiecare döne septemani cu adausul Poisoierei. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la speditorul Poie, peste afara la c. r. poste cu bani zat'a prim' scrisori frante, adresate către speditura. Pretul prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 26.

ANULU XXIV.

Sabiu 28 Martiu (9 Aprile) 1876.

trăiește la parte ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. îleră pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime. si tier streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia ora cu 5 1/2, or. și pentru a treia repetare cu 3 1/2, cr. v. a.

Invitarea de prenumeratiune la „Telegraful Român”

pre unu patrariu de anu (Aprile-Iuniu) alu anului 1876. — Pretiulu abonamentului pre 1/4 de anu e :

Pentru Sabiu 1 fl. 57 cr. v. a.

Pentru Monarchi'a austro-unguresca 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a și strainata, 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardiá cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugâmu a se scrie curat, a se pune numai post'a ultima, dara nu cete döue poste ultime, și in locu de epistole de prenumeratiune recomandâmu on. publ. avisurile postali, (**Posta-Utalvány**. — **Post-Anweisung**) că impreunate cu spese mai putene și că mai sigure pentru inaintarea banilor de prenumeratiune.

Editur'a „Telegrafului Român” in Sabiu.

Unu romanu in fruntea institutui geograficu militariu din Vien'a.

Intemplarea, de care amintiramu si noi la tempulu seu despre unu furtu de planuri din institutul geograficu militariu si care s'a efectuitu de unu locotenente venatoriu, bar. Er tel, a avutu si alte urmâri afara de arestarea culpabilului.

Se vede ca nici capulu institutului nu a remasu neatinsu de acesta regretable intemplare. De-si necompromisu si necomplicatu in actulu de tradare, capulu de mai nainte alu institutului, pentru putien'a sea ingri-gire de subalternii sei, a fostu transferatu la altu postu si inlocuitu prin generalulu Alessandru Guraru, romanu, de origine banatiéna, de unde au esit multi si bravi soldati.

Pentru români din Austro-Ungheria intemplarea acesta este de insenata.

Analele militare austriace sciu sa spuna multe despre bravurele regimentelor austriace compuse din romani, sciu spune si inca din tem-purile cele mai vechi ale esistin-tiei regimentelor austriace pâna in dilele nôstre. Noi nu scim unde va vre-unu regimentu austriacu sa aiba o distingere atât de mare dela monarhul că regimentulu romanu, fostu alu doilea confiniariu, cu centrulu in Naseudu si acum compusutu din romani, cu cerculu de asen-tare in Alb'a-Iuli'a. Ne aducem aminte de asemânările linguisitórie ce le facau oficeri, de origine strana, regimentelor romane, in specialu regi-mentului de pre atunci Culoz, astadi Mecklenburg-Strelitz, cu cerculu de asentare in Sabiu. „Sa fii vediutu tu pre romanii meii“ dicea unu capitau, cătra altu oficeru, dupa finitulu campaniei din 1859, „cum dau peptu cu zuavii francesi si se luptau că leii; cându vedeu ca nu mai au in catrau cu bratiele.“ Totu pre atunci romanulu din tiéra Oltului, as-

tadi bar. Ursu de Margine, că comandantu de batalionu a tienutu in siah armat'a aliata franco-italiana mai multe ore, pentru care bravura fu distinsu cu ordinulu „Mari'a Teresia“, unulu din cele mai inalte ordine ce se dau in Austria.

In anulu 1866, cându Austria era atacata de döue laturi si in armat'a de sudu, la Custozza, si in armat'a de nordu, soldatii romani s'au purtat bravu. Inaltimile dela Somma Cam-pagna s'au pututu luá din mânile ber-sagliilor italiani numai cu brigade combineate din regimenter romane. Acela-si baronu Ursu de Margine, dupa ce fu odata pensionatu, pote pentruca inaintă pre multi tineri romani la rangulu de oficeri in re-gimentulu ce avea sub comanda, mai numai din romani, oferindusi de nou servitie, comandă postulu celu mai espusu din marea adriatica si pregatí laurii admirul Tegetthot contra marinei italiane. In negur'a dela Chlum remasese parasitu majorulu romanu Ioanu de Noacu cu o mica trupa de unu batalionu infanteria, döue com-panie de venatori, o jumetate de ba-taria si unu micu despartiementu de cavaleria, si dupa ce se vediu para-situ de töte pările o luá la lupta cu armat'a prussiana, vru sa ocupe inaltimile dela Chlum, lasate de pro-vedint'a neprevedetória din acea di pre-sém'a prussianiloru, si pote ca i suc-cedé, déca nu jiruiá unu glontiu de tunu capulu comandantului, carele la vr'o cete-va dile s'a desteptatu in cap-tivitate prussiana.

Câte alte exemple de feliu acesta amu puté cită despre regimenter compuse din romani; dara ore cându amu intrebă dupa datele despre recunoscint'a aratata românilor, pen-tru bravuri, amu gasí ca acele se a-propria numai de coversirea faptelor loru de bravura ?

Astadi abiá vedemu pre alu doilea barbatu romanu din diecile de mii ce au servit si servescu in ar-mata, carele s'a pututu urcă pre scară gradurilor militarie pâna la gradulu de generalu, pre generalulu Alessan-dru Guraru. Cu töte ca casulu de vedemu pre unu romanu dis-tinsu cu asiá onorifica incredere, cu punerea lui in fruntea institutului geograficu militariu, vorbesce tocmai pentru impregiurarea, ca romanii cu caracterele si talentele loru probate meritau demultu o mai buna con-sideratiune.

A trebuitu multu inse pâna ce in cercuri cele inalte ale ministe-riului comunu de resbelu nu s'a mai datu credientu si optirilor, cari se puneau mai nainte in drumulu inain-tării unui soldatu de origine româna.

Românu are o natura bine-ventata in ceea ce privesce patriotismu. Elu nu cauta ce resplata va luá pentru implinirea detorintelor sele patriotice. Elu le implinește pen-trucă sa corespunda acelu cultu inaltu politicu, prin care se susu-tienu statutile; iera cătu pentrusine nu perde sperant'a nici odata, ca binele trebui sa capete odata o resplata.

Auror'a acestei resplatiri pote ca se ivesce. Semnele paru a se areta si intre alte semne si increderea din cestiune pusa tocmai intr'unu romanu.

De aceea noi, cari scim in-fruntă toti periculii patriei fara de a cauta dupa remuneratiuni, fia si in monet'a recunoscintie, suntemu recu-

noscatori si apretiuim si putienulu ce ni se oferesce, pentru ca elu intaresce, celu putienu, ca nu suntemu dupa cum aru dorí multi dintre compatriotii no-stri sa simu si dupa cum ne arata ei lumei ca suntemu, fără de a fi asiá. Sa simu dara mandri ca noi fără de a ne bucură de beneficie egale ale unui statu, care are sa fia patria co-muna impartiale tuturor, dâmu statului totu concursulu nostru possibilu, dâmu in fine si unu contingentu de vre-o 70—80 mii bratii inarmate, din cari numai pre Ardélu cadu vre-o 6 regimenter de infanteria, fără de ce se imparte la alte trupe.

Diurnalulu „Der Osten“ din Vien'a, care in nrulu de dumine'a tre-cuta serie totu despre obiectulu ace-sta dice, ea si in cele-lalte casuri de necorectităti descoperite in anii tre-cuti in ministeriulu de resbelu, diversele raportari la Berlinu, nici odata n'a compromisu pre vre-unu oficeru slavicu său romanu. De siguru unu testimoniu de totu acceptabilu si magulitoru, si ne pare bine de acesta rara recunoscintia in press'a straina; dara de alta parte pote temu trece asiá lesne cu vederea, ca suntu fără rari casurile unui avan-sementu de ore-care insemnatace cu români? Acum avemu vre-o trei patru majori, dora doi coloneli; la gradulu de generalu noi nu scim pre altii decât pre generalulu Traianu Doda, carele fu pensiunatu togm'a cându ajunsese generalu si pre Alessandru Guraru. Este acesta de a se pune in comparatiune cu multimea celoru in servitii si cu insusirile care vine sa le testeze si „Osten“?

Distinctiunea generalului este in adeveru o fapta carea ne arata ca barier'a cea vechia e rupta cu totul; in bucuria lui „Osten“, carele dice ca factulu din cestiune dovedesc, ca hegemonia germano-magiară nu se estinde si asupr'a armatei, nu ne pote temu amestecă, pentru de unde pote temu noi judecă, dupa unul său döue exemple, ca hegemonile nu voru re-inviá?

Amit dorí inse sa se implinescă ceea ce dice „Osten“ si sa vedemu cătu de curendu pre feclorii nostri comandati de mai multi oficeri, cari nu au numai acelasi patriotismu, dara si cunoșcint'a de limba si de naravurile feclorilor. Atunci bravur'a cestor din urma va fi inmita si patria comuna va castigá de o suta de ori mai multu decât a perdu in trecutu prin angustietătile urmate din sioptiri nesincere dela unii si altii.

Revista politica.

Conferintele ministrilor din Cis-si Transilvanii decurgu cu usile in-cuiate. Nimenea nu pote sci ce se petrece in sinulu conferintelor. Bietii raportatori ai diurnalelor trebui de asta-data sa se multiamésca cu cele ce afă dela portatori ministerielor si adeca cu aceea, ca cine a intrat in conferintă, cătu a remasu in conferintă si alte bagatele de aceste. Cugetarea opiniunei publice inse nu pote sta in locu, si asiá in loculu scirilor din „isvoru siguru“ si intermeiate pre impartasiri, demne de tota credint'a, vedemu conjecturile cele mai varie. Intre varietatea acestor sciri se amesteca si scirea carea nu cumpanesce putienu si carea se pote explică de o prevestire de cele cînce seracește pre di ce merge totu

mai neplacute. Omenii din strainatate cari au efecte austro-unguresci, le trimitu cu gramad'a a casa. „Deutsche Ztg.“ este forte posomorita de intem-plarea acesta si deriva dintre-a o caracteristica a situatiunei c'am in urmatorele: „Ori in care parte ne in-dreptam privirile nu vedem decât derangiare, disolutiune si lipsa; in tote pările apasa nesigurant'a viitorului.“

Alta fóia dice: In Vien'a nu vor bescu ómenii de cătu de crisa finan-ciale si in necasulu loru nu-si sciu ajutá altfelii de cătu luându-si refu-giul la ajutoriulu statului. Asta a fostu cauza de intr'unulu din consiliile ministeriali a presidatu insusi imperatulu, cu alte cuvinte, objectulu desbaterei in consiliu a fostu ingri-girea cea mare ce domnesce ierasi in piati'a financiale. Precătu suntu cunoscute rezultatele acestui consiliu suntu de parte de a multam opiniunea publica. Unu feliu de supergarantia pentru percentele prioritătilor dejă garantate si o „regulare“ a cestiunii privitorie la deficitile dela drumurile de feru: suntu mijloce forte putienu corespondintore pentru crisa de astazi si regimulu aru trebuí sa arate ca elu insusi are incredere in efectele austriace, cari suntu astazi atât de discreditate. Din cele ce urmează mai departe se vede ca in 30 a lunei trecute unu delegatu alu regimului a enun-ciata la bursa ce-va in intielesulu de mai susu in numele regimului.

Unu corespondentu serie la 3 Apriile lui „Pest. Ll.“ din Belgradu:

D-ta pote esti informatu dejă pre cala telegrafica despre pasulu despe-ratul ce l'a facutu guvernulu serbescu, anume despre escrierea asiá numitului imprumutu de buna voia in suma de 12 milioane denari, adeca: 1 milionu galbini. Cumca acestu imprumutu de fapta e unu imprimutu sfortiatu, dovedescu „indrumările ministrului de finacie cătra repre-sentantile comunali,“ cari s'au espe-datu pe —cale secreta. Ací vedem in data § 1 care suna din cuventu in cuventu asiá: Pre temeiulu unei resolu-tiuni a poterei legislative dela 19 Ianuariu (st v.) 1867 care se va publica la tempulu seu (pen-truca in acea resolu-tiune se cuprinde si declaratiunea de resbelu cătra Pórtă) repartitiunea comitetelor comunali in comunele loru respective unu im-prumutu de statu, servindu de mesura relatiunile de avere ale cetatenilor. Asiá dara administratur'a comunale escrie acesta contributiune; unde pote fi aci vorba de unu imprumutu de buna voia? Alu doilea paragraf demanda representantie sa arete nu-mele cetatenilor cu stare buna; § 3 lasa pre comitetu sa decida ca cine pote solvi mai multu; § 4 dispune, că comitetul sa traga la prestarea de contributiune pre atati membri din comuna căti suntu de lipsa pentru prestarea sumei ce se vine pre comuna. Pre scurtu avemu de lucru cu unu imprimutu sfortiatu veritabilu. De vomu considerá, ca popo-rulu sta forte afundat in crisa eco-nomica, ca pre tota diu'a falimente noue facu pustiiri mari intre pose-sori, ca tierénulu abiá platea pâna acum contributiunea sea de 12 fl. ca poporatiunea de vre-o căti-va ani in-cocce seracește pre di ce merge totu

mai tare, ceea ce se vede nesmintit din scaderea rapida a pretiurilor de realitate; de vomu consideră tōte aceste, atunci vomu cunosc din decretarea mesurei numite situatiunea sfornata, in care se afla guvernul.

Guvernul a comandat obiecte de resbelu in tierile esterne, cari incep a sosi incetu pre cāli indirecte. Fabricantii si lifierantii ceru bani, de acestia inse nu se afla in cassele statului. Tōte incercările desperate, de a procură bani din strainatate, s'au zadarnicuit reu. Ce eră de facut? Kaljevici ia banii de unde i afla, său mai bine dicendu, unde crede, ca ii afla, pentruca asiā usioru nu voru incurge aceste milioane de denari si se va constata cu siguritate unu deficitu fatia cu preliminariulu.

A dōu'a cabinetulu a deslantiuitu spirite, pre cari nu le pōte legă. Kaljevici nu pōte infrenā furiā de resbelu ce a escitatō din dī in dī in modu sistematic si cu rafinaria in "Istok"-ulu seu. Astfelui cadiura din trépta in trépta totu mai afundu in politic'a aventurilor, o scapare din acēst'a calamitate nu li se mai pare cu putintia ómenilor nostri si acum trebuie sa se inarmeze pentru Vabane, dara la acēst'a se ceru parale si acele voru sa le iee dela poporul celu seracitu.

Comisiunea ce a remas in urm'a Scupcinei si care jōca rolulu unei comisiuni de salut, a intetitui mesur'a acēst'a, — pentruca, cum se dice, se temu de o invasiune a turcilor si de aceea voru sa stea in graba la fruntarie cu 50,000 soldati. Comisiunea intetiesce chiaru si trecerea preste fruntarie. Guvernul de multu tempu nu mai are o vointia directiva si va face ce i se va prescrie.

Unu telegramu din 5 Aprilie n. transis lui "Pest. Ll." ni spune, ca insurgentii din Sutorin'a au statoritu urmatōriile puncte de pace; esirea trupelor turcesci din Ertiegovin'a, Pōrta se indatorēza sa dea pre unu anu cereale si banii ce se receru pentru zidirea caselor; insurgentii 'si tien armele, puterile mari garantēza realizarea acestoru conditiuni.

Alta scire telegrafica ne comunica, ca tōte tienuturile din cerculu Ma idan si din giuru s'au resculatu la 31 Martiu n. si s'a lipit de insurgenți.

Golos se esprima intr'unu articulu intitulatu despre "resolvarea complicatiunilor in orientu" astfelui :

Nou'a convenire a celor doi monarhi in Berlinu, care se astépta, va fi o garantia nouă de indivisibilitatea aliantiei intre cei trei imperati si indeosebi de amicitia ce esista intre Germania si Russi'a.

Fiiindu in chiaru cu basele si scopulu ce urmaresce aliant'a celor trei imperati putemu ajunge forte usioru la conclusiunea, ca nou'a convenire va aduce pentru pacea generale noué garantii.

Nice un'a dintre puterile coaliate nu va sprinī planuri si nesuntie, cari tientesc pre fatia la returnarea ordinei politice ce esista adi in Europa.

Evenementele actuali de pre insul'a balcanului lasa mariloru puteri numai alegerea intre dōue cāli: său sa aprobeze o schimbare radicală — dara si atunci ele trebuie sa fia gat'a a-si aperă cu māna inarmata interesele loru proprii — său sa insiste cu tōta forti'a pre lāngă pacea generale si inbunătatiendu sōrtea crestinilor sa ii prepare pentru autonomia politica. Nu se recere o deosebita agerime pentru a pricpe, ca ide'a propagata de unii publicisti: a alungā pre turci simplu din Europa, nu se pōte executa, pāna cāndu puterile insesi nu se voru rezolvā pentru acestu remediu. Si intru

cātu publicistii nostri insinuēza pre Russi'a cu rolulu de eliberatore, li se pōte respunde numai, ca nu e intru interesulu Russiei sa se jertfesca scump'a pace unoru scopuri fantastice. Onoreea politica reclama dela Russi'a sa nu nutrēsa cu nimicu sperantie cari numai prin ajutoriulu Russiei se potu realizā Aru fi forte nemoralu sa facem promissiuni cāndu n'avemu intentiunea sa le sprinim cu baionetele si cu tunurile. Scopulu ce urmaresce politic'a rusescă prin programulu din Octobre e numai inbunătatierea stării crestinilor. Pāna cāndu puterile se restringu pre lāngă scopulu acest'a, nu va fi greu a silí pre Pōrta sa realizeze programulu de reforme ce l'a acceptat. Amestecu unilateralu numai din partea unei puteri nu e nisi de cum la locu; dara se pare cu putintia a realizā o intielegere omnilaterală pentru unele mesuri mai energetice fatia cu Pōrta, déca cum-va va fi de lipsa. Togm'a in interesulu demnitătiei ei puterile nu potu concede, că reformele sa remana numai pre harthia.

Despre situatiune in Romani'a care se dice ca e fatală pentru guvern, i se tramite "Corespondentiei politice" urmatorulu raportu :

Preste 6 dile se incep alegerie pentru senatu, dela alu cāroru resulatu va aternā, déca cabinetulu Catargiu va mai tienē puterea guvernamentală in mānile sale si de aici inaute. Dupa cum se scie, in Romani'a stau dōue partide mari fatia in fatia, adeca cea conservativa si cea natinalu liberală, care mai inainte se numea deadreptulu "rosia", pāna ce se intară cu diversi boieri malcontenti ce trecuta la dens'a. Cu tōta acēst'a sporire partid'a natinalu-liberală abia mai avea in anii de pre urma vre-unu prospectu de a ajunge la puterea guvernamentală, pāna cāndu conservativii (numiti si partid'a boierilor) formau o falanga compactă, precum a si fostu in restempu de 3 ani. Pre la sfersitulu sessiunei camerei din urma partid'a boierilor s'a desbinatu, formandu fostii ministri Boerescu si Cantacuzenu, presidentulu camerei Dim. Ghic'a si la vr'o 35-38 deputati o fractiune, care facu cabinetului Catargiu opositiune veementa. De vreme ce inse deputatii partidei natinalu liberală au depusu in sessiunea camerei din vē'a trecuta mandatele loru esindu in corpore din camera, fractiunea Boerescu — Ghic'a se aretă prea slabă pentru a combate cu succesu pre ministeriulu Catargiu.

De alta parte ministeriulu si pierdū majoritatea in senatu si acest'a trebuu sa se disolva. Dupa constituione numai de cātu se escrisera alegerie cele noué pentru senatu. Acestu momentu lu asteptau liberalii, pentru a reincepe lupt'a cu conservativii. Déca aru mai esistă intre acesti din urma unitatea si disciplina de mai nainte, liberalii abia aru mai avé sperantia sa capete majoritatea in senatu. De ore ce inse voturile partidei boierilor se imprascie, e cu putintia, ca "rosia" voru ajunge la preponderantia si voru fi chiamati de principale Carolu la guvern. O apropiere intre liberali si principale a urmatu dejā. Conducatorulu loru Ioanu Bratianu fu primitu mai de multe ori in audientia la principale si se vorbesce, ca, déca Ioanu Bratianu primea conditiunile ce i le-a pusu principale, putea sa fia dejā adi — asia-dara inainte de a se decide alegerie la senatu — ministru presedinte.

La 27 Martiu s'a subscrisu proiectul de o conventiune de comerciu si navigatiune intre Romani'a si Russi'a. Se scie, ca agentulu rusescu si consululu generalu Zinowiew lucra de unu anu incōce impreuna cu oficialii români destinati, la acestu proiectu

Dreptu aceea Zinowiew a si subscrisu proiectul in numele guvernului seu; a trebitu inse sa prezenteze inainte de subscrisoare o plenipotentia speciale, care lu confirma de plenipotentiatulu Maiestatii Sale din Russi'a. Pentru Romani'a subsemnă ministrulu de esterne, Balaceanu, care seceră fructele muncei dlui Boerescu, pentru ca acest'a a introdusu conventiunea comercială cu Russi'a.

La cestiunea comassărei si proportionări.

(Fine)

Presupunendu "Klt" ca aru fi neaparatu de lipsa normative speciali si in tōte directiunile privitōre la efepciuirea regulărei posessiunilor; pune intrebarea a patr'a: ca c'ne are sa edea normativele aceste si ce are a dispune legislatiunea in ast'a privintia?

Dupa introduceri si motivări cātu se pōte de nepotrivite, vine "Klt" la resultatulu: ca pentru Transilvania sa se compuna unu tribunalu superioru anume pentru cestiunile acestea si acest'a, firesce cātu de neaternatoriu de regim, se edea insusi din casu in casu normativele si indrumările ce se voru aretă de lipsa — firesce totu numai spre binele economicu alu tieriei, sub carea inse "Klt" numai pre boierii sei ii intielege — in afacerile technique si economice inse nici regimulu, nici tribunalulu acest'a superioru sa nu se amestece.

Frumōsa forma de procedura aru fi acēst'a. Motivulu care lu aduce "Klt" pentru procedur'a acēst'a estraordinaria si ne mai usitata, ca adeca referintiele nōstre urbariale din Transilvania de totu diferite de cele din Ungari'a, aru pretinde modulu acest'a neobicinuitu de procedere, nu stupa parerea nostra. Cāci noi nu afiamu o atare diferintia esentială intre fostele referintie urbariale din Transilvania si Ungari'a; cu atât'a mai putieni causa de a se pertractă ceste din Transilvania intr'unu modu atât'a de exceptiunalu si diferitoru de celu urmatu si urmandu si adi in Ungari'a.

Diferintia intre relatiunile urbariali din Ungari'a si Transilvania a constatuitu incātu scimu noi, numai intru acea: ca colonistii din Ungari'a au fostu dotati multu mai bine cu sessiuni, decātu cei din Transilvania; apoi ungureni au fostu si tractati totu-dénu mai bine si mai umanu decātu jobagii din Transilvania, ei s'au bucuratu in toti tempii de o sōrte multu mai favorabile, atât'a in privint'a economică cātu si in ceea ce privesce pusetiunea loru in statu.

Giurstările acestea inse nu numai ca nu rectifica diferintia ce se recomenda a se face in pertractarea regulărei posessiuniei; ci din contra aru motivă cu dreptu cuventu o procedere mai avantagiōsa pentru fostii coloni de aici, chiaru si spre ai face sa uite nedreptatirile tempurilor trecute.

Unu tribunalu superioru cu dreptatiri, dupa cum le propune "Klt", aru fi mai multu decātu unu corpu legiuitoriu, de care constitutiunea tiei nu cunoscă fāra unulu, cel'a ce se compune pentru periode anumite in capital'a Ungariei; ier' dandu-i tribunalului acestui'a facultatea de a dispune din casu in casu dupa buna chipsual'a sea, n'aru insemnă alt'a decātu a-lu pune in positia sa-i faca fia-cāruia boeriu, dreptate dupa cum togm'a aru pretinde interesele sele in casulu concretu.

Totu ide'a acēst'a o represinta si propunerea că personalulu economicu si technicu sa fia de totu scutitu de ori-ce influintia atât'a din partea judecatoriei, cātu si din partea supremei potestăti a statului; cāci sciindu-se ca personalulu technicu si-lu alegu si plătescu boierii, de sine se intielege ca acestu personalu n'aru putut lucra decātu in favorulu celor

ce-lu alegu si platescu. Si ast'a aru trebuu sa urmedie in drépta propoartia cu onorariulu stipulandu său stipulatu.

In a 5 intrebare se occupă "Klt" de o cestiune intr'adeveru, de-si pōte nu intru atât'a avantagiōsa că celealte — dar' de siguru mai economică. Si anume: de se afla posessorii ardeleni in positi'a de a puté purtă insusi tōte spesele ce se receru spre efepciuirea comassărei si a proportionării, si de cum-va nu, cum sa se deslege cestiunea speselor?

Siretu că totu-dénu "Klt" in data aru si aci modus vivendi, si anume că statulu avendu de a efepciuire din oficiu comassarea si proportionarea elu insusi sa pōrte si tōte spesele. Dar' de ore-ce sciutu este ca statulu nu p̄e dispune de mijloce banali superflue, nu pretinde nici "Klt", că statulu sa platēscă dela sine spesele acestea in sum'a preliminata de vre-o 16 milioane flor.; ci deocamdata numai sa le anticipeze — din banii sei disponibili său prin contragerea unui imprumut, ast'a nu ni se spune — si apoi sa le incasseze iera in rate de 15 ani, tragendu dupa possesiunea făcării jugeru, pre anu cāte 12 cr.

Posesorii dupa opinia lui "Klt" nepastuiti prin atātea dāri grele si in deosebi prin urmăriile pecatelor comise din partea regimului prin aceea ca neregulandu pāna acum'a referintiele prōvenitōre din urbarialitate, nu li-a procurat alte karpotlașuri in locul celor dejā papate — nu suntu si nici ca potu fi in stare de a purtă insusi spesele recerute. Statulu inca nu are mari prisontie de bani. Ei dar' cine-va totu trebuie sa le pōrte spesele acestea fatale. — Inse cine?

Misera plebs contribuens, carea astazi scutita de garbaciulu domnescu si de tōte dārile si poverile, ride, de fostii boieri vediendu-i cātu trebuie sa se casnēscă pāna sa adune grele biruri, ce se trecu din anu in anu că sume de incasatu, in bugetulu statului.

Si apoi comassarea si proportionarea, — dupa parerea lui "Klt" — servescu, cu deosebi in form'a recomandata de "Klt" spre binele plebei, numai cātu ast'a si p̄e marginita la capu, decātu că sa intielegă. Ce e deci mai naturalu, decātu că se pōrte totu plebea si spesele banali, care dupa legile de pāna acum, trebuau platite de fostii boieri. De sine intielegandu-se inse ca pentru acea, posesorii nu se voru dejosi că se participe si ei din partesi, la lucrurile de māna forspane si alte afaceri, ce cādē si pāna acum'a in indatorirea fostilor coloni.

Pentru totusi sa nu produca sānge reu, cāndu s'aru esprimă directu ca fostii coloni sa supōrte dimpreuna cu posessorii spesele comassărei si proportionări; recomenda "Klt" planulu seu, ca adeca spesele acestea sa le solvēscă statulu directe, sa lo incasseze apoi dela posessorii mici si mari, dupa proportionarea possesiunei făcării, va se dica si dela fostii iobagi.

Pentru inventiunea sea acēst'a atât'a del procopsita mai pōte cită "Klt" inca o auctoritate, compusă inse din elemente totu de soiulu a cel'a la care apartienu si inspiratorii sei. Si acēst'a auctoritate e societatea economilor transilvaneni, domiciliata negresitu in Clusiu.

A 6 intrebare ce si o pune si respunde "Klt" e de o natura mai multu politica si tientesce in deosebi spre a asigurā mai multa valore sapientiei cuprinse in celealte 5 intrebări si respunsuri. Ea se occupă de cestiunea: ca in resortulu cāruia ministru cade rezolvarea afacerii acesteia si care ministru e responsabile pentru imbunătatierea sōrtei posessorilor?

Ministeriulu intregu e dupa "Kelet" datoriu de-a ascultā de glasulu seu, ce a resunat pāna acum'a in pustie si e totodata responsabilu cāndu nu s'aru supune neconditiunatu.

Deci dela favórea si mulcomirea jun-
carilor lui „Klt.“ aterna pusetiunea
si durat'a ministeriului actualu, si in
casu cându acest'a la poft'a lui „Klt“
si a patroniloru sei, ar' cutezá se
cugete ca in Ardélu afara de fostii
boeri, mai esista inca si alti indigeni,
celu putienu inmisiie la numeru mai
multi de cătu acest'a, si ca cestiile
comassarei, proportiunárei si preste
totu de natura economica, in insusi
interesulu statului trebuie sa se re-
guleze astfelui, cá se convie si nebo-
ieriloru si sa le lase si acestor'a modru
de esistintia si progresare. In unu
atare casu, cându ministeriulu actualu
aru cutezá se puie interesele cele bine
intielese ale statului, preste interesele
particularie ale boieriloru din
Ardélu, are dupa „Klt“ se bata ultim'a
óra a domnirei ministeriului si acest'a
trasu fiind la respondere are sa fie
silitu de-a face locu altui'a, care mai
bine va intielege identitatea interese-
loru tierei, cu interesele fostiloru
boieri din Ardélu. —

Acést'a e resonamentulu lui „Klt“
in favorulu partidului boerescu. Totu
astfelui resonáza si alte organe de
alte partide; fie care pentru interesele
sele speciale.

Astea inse tóte aru fi si aru
merge; déca numai nu aru merge
fie care partida asiá de departe, in
cătu se incerce a face mulcomirea
intereseloru sale speciali, cestiu de
cabinetu pentru guvern. Guvernulu
nostru, cá si ori-care altu guvern
din lume, are chiamarea de a pro-
mová interesele statului si interesele
intregei poporatiuni din statu. — In-
terece particulari ale unui séu altui
partidu, ale unei séu altei'a caste;
nu numai ca nu e datoriu a le pro-
mová, ci din contra ale combate si
chiaru suprimá, cându stau in oposi-
tie cu interesele intregului, cá in
casulu acest'a. —

Deci nutrimu firm'a sperantia,
ca si guvernulu nostru la crearea
legiloru nöue pentru regularea poses-
siuniloru si promovarea intereseloru
economice ale tierei va avé in ve-
dere interesele intregei populatiuni.
Cáci numai atunci 'si va indeplini
missiunea sea; si in urm'a acestei'a
va putea contá la spriginulu ge-
nerala. —

Insurectiunea in Bosni'a si Er- tiegovin'a.

Pacificatiunea Bosniei si a Ertie-
govinei a intratu int'o fasa noua.
Generalulu Rodich a conferit u in Ra-
gus'a cu dignitarii turcesci Muctar
pas'a, Ali pas'a si Vasa Effendi, si
resultatulu acestei conferiri e, ca s'a
publicatu din partea turciloru o pro-
clamatiune cu urmatóriile propunerí:
1. Refugiatii se potu reintórcce in
restempu de 4 septamáni incependum
din 24 l. c. 2. Refugiatii se voru pro-
vedé cu cerealele trebuintiose pâna
la tómna. 3. Recladirea caseloru loru
va urmá pre spesele guvernului. 4.
Cei ce se voru reintórcce se voru scuti
de diecime pre unu anu si de alte
prestatiuni pre tempu de doi ani. 5.
Se va emite o amnestie generale pen-
tru toti cari se voru reintórcce in ter-
minu de 4 septamáni. 6. Bunurile ace-
lor'a, cari cu tóte aceste nu se voru
reintórcce, se voru confiscá.

De alta parte conducatorii insur-
gentiloru s'au invoito la intetirile ba-
ronului Rodich cu unu armistiu de 10
dile din 1. l. c. si cu o proviantare
pre dile a cetátiei Nicsic care e blo-
cata de densii, pre asemenea durata.

Despre incercáriile ce le a facutu
locotenentele din Dalmatia, baronu
Rodich, la dorint'a contelui Andrassy,
de a in d u p l e c á pre insurgenti la
depunerea armelor, avemu — continua
„Osten“ — mai multe rapóerte. Din-
tote se vede, ca e chiaru neexplica-
bilu, cum i'sa potutu dá baronului

Rodich o astfelui de missiune si cum
o a potutu primi densulu.

S'a pomenitu dóra vreodata, ca
o insurectiune s'a sugrumatu prin in-
duplecári? Acést'a ni aduce a-
minte de istoria amelichitoru din
biblia, cari au tramisu contr'a armatei
israelitene ce se apropiá pre profetulu
loru Bileam cá sa-i blasteme. Baro-
nulu Rodici a pusu pre secretariulu
seu sa stenografeze convorbirile sele
cu senguratecele bande de insurgenti.
O atare convorbire a decursu de esem-
plu cu siefulu insurgentiloru Mele-
tinje in modulu urmatoriu:

Baronu Rodich: Vedeti, Parinte
Meletinje, sultanulu v'a datu reforme,
starea Vóstra se va imbunatati, mer-
geti in pace acasa.

Meletinje: Noi nu credem
in promisiunile turciloru, pentru ca
turculu ne-a incelatu pâna acum nu
numai odata, ci de multe ori, si ase-
menea va face si cându ne vomu re-
intórcce.

Bar. Rodich: Elu nu Ve pote
incelá, pentru ca Ve scutescu consulii
mariloru puteri, cari se voru ingrigi,
cá Sultanulu sa-si tienă promisiunile.

Meletinje: Turcii suntu atátu
de nerusinati si selbateci, cătu si con-
sulii insisi, cari au sa ne apere, se
temu de densii. Déca voiti sa ne re-
intórcem, marile puteri sa tramita
armatele loru, cá cu scutulu acestor'a
sa se esecuteze reformele.

Bar. Rodich: Acést'a nu e cu
putintia. Déca nu voiti sa fiti pre
pace, guvernulu va dá pre toti refu-
giati preste fruntarie si va sistá aju-
torarea loru.

Meletinje: Atunci mai bine
lasati pre toti sa se innece in marea
adriateca, decâtua sa-i predati crudimei
turcesci, căci atunci voru sci celu pu-
tienu, ea au perit u prin mâni crestine.

Bar. Rodich: Déca nu vreti,
atunci nu ve vomu vinde plumbu si
iarba de pusca, asiá incătu Voi, chiaru
cându a-ti vrea, nu Ve veti putea
bate cu turcii.

Meletinje: Atunci vomu luá
pre fruntarie incolo dela turci iarba
de pusca si déca nu vomu púté ajunge
altcum la cale, ne vomu aperá in
muntii nostri si voimur mai bine sa
perimu toti, de cătu sa purtámur mai
departe jugulu turcescu.

Bar. Rodich: Limbagiulu acest'a
me surprinde, Parinte, de vreme ce
chiamarea Ta e pace, Tu ai trebuu sa
mulcomesci pre ómeni si sa-i indu-
pleci spre pace.

Meletinje: Asiá amu lucratu cu
fapt'a si cu svatulu pâna la prórū-
perea rescolei, dara mi-amu atrasu
prin acést'a ur'a poporului, dreptu
acea eu nu potu si nu vréu sa-mi
sapu insumi gróp'a.

B. Rodich: Ti dau tempu pâna
mâne sa Te socotesci. Ddieu sa-ti
ajute! (S. Bogom!)

Meletinje: M'amur socotitu
dejá.

Bar. Rodich a primitu in ase-
mene afacere pre vitézulu voevodu din
Erzegovin'a Luca Petcovici, pre glorio-
sulu luptatoriu pentru libertate. Si
acest'a i dede asemene respunsu co-
respondentoriu cá si Meletinje, si la
induplecáriile continue ale bar. Rodich,
de a se reintórcce in pace in patri'a loru,
i dede respunsulu scurtu (laconicu):
„Pre Ddieu, mergi Tu inainte, Dom-
nule, si noi Te vomu urmá!“

De lângă Tarnav'a mare in 22
Martiu 1876 v.

O prém odesta in trebare.
Domnule Redactoru! Arondárei nöue
a protopresbitereloru si alegerei
protopresbiteriloru actuali, in loculu
administratoriloru protopr. de pâna
acum, cu tóte ca i'sa impedecatu
cursulu recerutu, cu instristare gene-
rala nesciindu-se adeverat'a causa, —
totusi protopresbiterii si administratorii
protopr. resarú, cá ciupercile,
asiá d. e.

In unele comine din protopres-
biterulu Ternavei superiore se sub-
scrie unu individu mai in ordine
protop., — mai in protocólele matri-
culari: vidi Beniaminu Almasianu
protopopu. —

Asiá se subscrise si parochulu din
Drausiu Ioanu Iosifu administratore
protop! —

Cum? si de cându figureză in
protopresbiteratu Ternavei sup. doi
protopresbiteri? si anumitul unulu
clericale si altulu lumenu? séu apoi
s'au schimbatu canónele?

Si iéra-si in protopresbiteratu
Cohalmului par. Mircea si si par. Iosifu
ambii cá administratori protopres-
biterali, séu apoi asiá vrea sa se in-
tieléga acést'a ca doi administr. facu
adeveratulu si actualulu protopres-
biteru? —

Séu apoi suntu acestea onoruri
date de o superioritate mie pâna adi-
necunoscuta!!?

Asteptu ori si de unde si ori si
dela cine informatiunea ceruta pentru
care i voi fi forte deoblegatu; cá sa
me sciu orientá pre viitoru si cá nu
cum-va se atacu onórea d-lor din
cestiune. — Curiosulu.

Dlu intrebatoriu va face fórté
bine, déca se va adresá cu intrebarea
acést'a, documentata, la consistoriulu
archidiecesanu, care este celu mai
competentu a dá respunsulu, ceré-
tându dupa starea lucrului si ivindu-
se lips'a a vindecá si relele indicate
in intrebarea sea, déca se voru con-
statá de adeverate. — Red.

Centralisarea federativa este principiului bisericei in admini- stratione.*)

(Responsu la articolulu „Despre competintia
in trebi administrative bisericesci“ de d.

Dr. I. Borci'a).

„Indepliniti bucuria mea, ca se
cugetati aceeasi, avendu aceeasi iubire
unu sufletu fiindu si un'a cugetandu.“
Filip. II. 2.

Umarindu noi desvoltarea cres-
tinismului, din legantu seu, in cei
dintáu optu secoli, aflamu oglindatul
in istorie adeverul nefalibulu, ca bis-
eric'a crestina, antica si nedespartita,
a sanctionatu si sustinutu cu multa
energia in tóte actiunile sele, principiul
unitatii perfecte, principiul, care demarca
cu multa chiaritate caracterulu ddieescu in finti'a crestini-
smului, si in societatea lui cea mare
representata prin biseric'a lui Cristosu.
Cu adeveratu, unitatea bisericei con-
siste in unitatea de creditia. Ci déca
elementele constitutive ale bisericei,
déca clerulu si poporulu, guvernatorii
si guvernati, nu voru fi inspirati de
principiul evangeliu, cónoperandu so-
lidariu in directiunea cea buna, ci
fia-care dupa ale sele priviri, de multe
ori gresite, atunci unitatea bisericei
este chimerica.

Apostolii lui Christosu conformu
plenitudinei loru sacramentale, si cá
predicatori ai universului intregu, po-
teau a tractá si decide in deosebi, si
fia-care, ori-ce cause privitorie la bis-
erică; dara ei se intrunira in sinóde
pentru a otarí asupr'a administráre
averiloru bisericesci, in togm'a cá si
in cestiunea botezárei pagániloru, la
cari, crestini judaici impuneau de lege
si conditiune indispensabila circumci-
siunea mosaica. Nu erau exempli dela
autoritatea sinodala nici apostolii. Di-
vinulu Pavelu, colectase bani multi
in Macedonia si Achai'a, pentru ajutorarea
judeiloru seraci din Ierusalimul,
si in locu de multiamire, ei lu-

*) Penetráca sa aratámu ca nu voimur
sa fimu partiali, publicámu acestu articulu;
mai vertosu inse, cá sa incuragiamu pre dlu
autoru, care dupa cum arata operatulu este
omu nou pre terenul celu vastu alu cano-
nicitati. Cerecárile sele ulterioare suntemu
siguri ca-lu voru conduce la alte resultate
si nu la cele, la care a ajunsu de astadata.
Responsu nu vomu mai dá la acestu articulu
ad can. 2 Constant. II.)

Dupa arangamentulu acest'a, ora-
siele principale din imperiu, s'au fa-
cutu centrulu de administratiune, nu
numai in provincie particolare, ci si
in diocese intregi. Ierarchia biseri-
césca inca a primitu acést'a ordine in
administratiunea bisericei. Astfelui si-
nodulu ecumenicu alu II-lea la con-
formarea teritoriului metropolitanu,
cu impartirea cea noua a imperiului,
destinge pre episcopii (metropoliti)
orasieloru capitale de cei'a-lalti epis-
copi si metropoliti din diecesa, si ii
numesce episcopi „de preste ocârmuri“,
cari dupa aceea s'au disu es-
sarachii, séu incepatori (εξαρχοι, in-

agravéza in sinodu, cu cele mai aspre
incriminari. „Vedi frate căte mii de
judei suntu, cari au credutu si toti
s'au revoltat din zelulu pentru lege.“

Dar' săntii apostoli ni-au lasatu
prin exemplulu loru, nu numai prin-
cipiulu sinodalitati, ci si ordinea ad-
ministratiunei bisericesci. Ei aru fi
potutu tiené adunáurile bisericesci in
totu loculu, unde avé catedre, to-
tusi cu preferintia au alesu pentru
intrunirile sinodali, Ierusalimulu, unde
si avé catedr'a sea, cea dintá'a au-
toritate intre densii, apostolulu Iacobu.
Ierusalimulu, prin acést'a, s'a facutu
centrulu administratiunei
bisericesci. De aici emanau ordina-
tiunile s. apostoli pentru tóte bi-
sericile, in orice cause, dogmatice,
administrative, séu economice. La ase-
menea insemnatate se radicara, mai
tardiu, cându crestinismulu facuse
concuiste mari in lumea pagana, si
alte catedre, unde au predicatu apostolii,
d. e. Antiochi'a, Rom'a, Efe-
sulu etc.

Referintiele intre episcopii cat-
edraloru principale, la inceputu nu erau
precise, pentru ei, mare parte se
formasera in scóla apostoliloru, fiindu
toti inspirati de cea mai completa ar-
monia si dragoste evangelica. S'au regu-
latu inse referintiele dintre episcopii
bisericei particulare séu locale, cá ei se recunóscă pre celu mai mare
intre densii (can. 34 a). Acést'a atesta
si scritoriulu apologetu, Tertulianu,
dicendu: Age jam, qui voles curiosi-
tatem mellius exercere in negotio sal-
utis tuae, percurre ecclesias apostolicas, apud quas ipsae adhuc cathe-
drae apostolorum suis locis praesi-
denter, apud quas ipsae authenticae
literae eorum recitatur, sonantes
vocem et representantes faciem unius-
cujusque. Proxime est tibi Achaia? habes Corinthum, si non longe es a
Macedonia, habes Fillipos, Tessalon-
icenses. Si potes in Asiam tendere,
habes Ephesum. Si autem Italia ad-
jaces, habes Romam. etc. (Tertulianu
de praescript. adv. haer. c. 36.)

Sinodulu primu ecumenicu, dela
Niche'a, coafirmandu drepturile si pre-
rogativele episcopiloru cu antaiatate
in bisericele locale, pentru deosebirea
loru de cei alii episcopi, li da titlulu
de „metropoliti“ numire ce se dă
orasieloru capitale (μητροπόλις) din
imperiu. Patru metropolii mai insem-
nate erau in biseric'a antica: a Ale-
sandriei, Romei, Antiochiei si a Ieru-
salimului (can. 6. 7. I). Ci afara de
metropoli'a Ale sandriei, celelalte inca
nu avé teritorie hotarite. O lacuna,
ce a suplinit o sinodulu ecumenicu
al doilea. Constantin celu Mare im-
partise intregu imperiul seu in patru
prefecturi, in prefectura orientali-
ui, prefectura Iliricului orien-
talui, prefectura Italiei si pre-
fectura Galiei oror. iér' prefectu-
rile le-a impartit in diocese si pro-
vincii séu eparchii, asiá d. e. prefec-
tur'a Orientalui cuprindea in sine die-
cesele: 1) Orientalul cu 15 provincie,
capital'a Antiochi'a; 2) Egipetul cu
6 provincie, capital'a Ale sandri'a; 3)
Asi'a cu 10 provincie, capital'a Efesu;
4) Pontulu cu 11 provincie, capital'a
Cesarea Capadociei, si a 5) diocesa
Traciei cu 6 provincie, capital'a Hera-
clea. (Bevereg. pandactae t. 2 aunot.
ad can. 2 Constant. II.)

Dupa arangamentulu acest'a, ora-
siele principale din imperiu, s'au fa-
cutu centrulu de administratiune, nu
numai in provincie particolare, ci si
in diocese intregi. Ierarchia biseri-
césca inca a primitu acést'a ordine in
administratiunea bisericei. Astfelui si-
nodulu ecumenicu alu II-lea la con-
formarea teritoriului metropolitanu,
cu impartirea cea noua a imperiului,
destinge pre episcopii (metropoliti)
orasieloru capitale de cei'a-lalti epis-
copi si metropoliti din diecesa, si ii
numesce episcopi „de preste ocârmuri“,
cari dupa aceea s'au disu es-
sarachii, séu incepatori (εξαρχοι, in-

cooptores). „Episcopii cei de preste ocârmuire (οἱ ντερ διοιχη σινεπισκόποι) pe bisericile cele afara de hotarele lor sa nu le bantuiésca, nici se turbure bisericile. Ci dupa canóne episcopulu Alesandriei sa guverneze Egiptul. Iér episcopii Resaritulu i numai se administreze Resaritulu, observându-se privilegile si antaietătile, care suntu in canónele sinodului Nicean ale bisericiei Antiochiane; si episcopii diecesei Asiane, care suntu numai in Asia sa le administreze, si episcopii Pontului i numai cele de acolo sa le guverneze, si ale Traciei, cele de acolo . . . . . Pazindu-se inse canonulu scrisu pentru diecese, invenideratu este ca a facerile fia-cărei metropolie, le va administrá sinodul metropoliei etc.

Sensulu acesta are si canonulu 8 sinod. III ecumenic . . . . . Acéstă are sa se observe si la cele latte o cārmuiri si la bisericile de pretutindenea, incătu nimenea dintre iubitorii de Ddieu episcopi sa nu puna mān'a pe alta eparchia, care n'a fostu mai dinainte, si din inceputu sub aceea-si, adeca sub predecesorii lor. . . . Deci săntulu si ecumenicul acesta sinodu a hotarit, ca fia-care metropolia drepturile cuvenite ei din inceputu si dupa vechiul obiceiu, ce s'a observat, sa le padiésca intregi si nestirbite“ etc. . . . Parintii sinodului dela Calcedonu intarindu prin lege (can. 9. 17) institutiunea si drepturile esarchilor, a creata in biserică o nouă forma de administratiune, cea patriarchala. La rangulu de patriachia s'a inalatiu si scaunulu episcopal alu Constantinopolei, avendu independentia sea, diecesele, care mai nainte erau neaternatore, ale Asiei, Pontului si a Traciei (can. 28. IV). Apoi sinodulu

Trulanu, renoindu celea legiuite de mai nainte, hotaresce, ca: „scaunulu patriarchului Constantino polei sa dobândesca privilegiele egale cu scaunulu Romei i antică, si sa se magnifice in lucrările bisericiei că si acel'a, alu doilea dupa elu fiindu, dupa care sa se numere scaunulu marei cetăti Alesandreniloru, apoi celu alu Antiochiei, si dupa acesta celu alu cetătiei Ierusalimului (canonu 36).

Din canónele acestea invederéza, ca ierarchia bisericiei crestine, pentru ordinea si unitatea administratiunei, s'a ingrijitu atât de persoanele superioare in biserică, cătu si pentru ca ele in administratiune sa se marginăse, fia-care la anumitu teritoriu, provincia seu diecessa. Nu este óre, aci marcatu principiul unitătiei evangeliice in administratiune, principiul centralisării federative? Din privinția poterei sacramentale, noi scim, toti episcopii suntu intre sine egali, totusi biserică pentru mantinerea ordinei si a unitătiei, a pusu pre episcopi in dependintia dela metropoliti, pre metropoliti in dependintia patriarchilor, iér' pre patriarchi i-a supusu sinodul ecumenic. In poterea dreptului divinu (jure divino) suntu coordinati, dar in administratiune suntu subordinati datorindu fia-care episcopu a recunoscere pre metropolitulu, că pre celu mai mare, si metropolitulu pre patriarchulu, care este episcopulu unei diecese de mai multi metropoliti si episcopi. Acesta este principiul bisericiei. Si déca acestu principiu, nu se mai practica absolut, eu credu ca, culp'a jace asupr'a ómenilor tempului, in care traimu.

In genere, sinódele ecumenice s'a ocupatu cu a determiná forme de administratiune metropolitana, si pa-

triarchala. Alte forme de administratiune nu tractéza nici canónele sinodelor locale. Acum, se vedem, pâna unde, si in ce s'a estinsu activitatea si drepturile metropolitilor? pâna unde si in ce s'a estinsu autoritatea si drepturile patriarchilor? — Dupa canónele 2. II si 8. III „episcopii de preste ocârmuire (diecese)“ avéu dreptulu se administreze diecesele lor. Mai susu amu aratatu sensulu, in care trebuie privita ideia de diecesa. Apoi si Beveregiu in anotatiunile la can. 2. II, dice ca, trebuie a deosebi dieces'a de eparchia, pentru ca dieces'a este complexulu a mai multor eparchie: „Hin enim perspicuum redditur, διοι κησιν ab επαρχια hic distinqui, eamque plures in sese επαρχιας comprehendere.“ Astfelii eră d. e. dieces'a Egiptului, carea constă din siese diecese, Libi'a superioara, Libi'a inferioara, Tebaid'a, Egiptulu, Arcadi'a si Augustami'a. Asia-dara diecesele ce se numescu in canonu, suntu acele teritoriile estinse, de mai multi metropoliti si episcopi, care s'a numit patriarchate. Ci, precum nainte, asiá si dupa infinitarea patriarchelor, in părtele orientului, mai multi metropoliti si-au pastrat independintia lor de scaunele patriarchale. Acești a se alegeau si hirotonia de către episcopii provinciei, fără influența patriarchilor; pentru aceea s'a si numitui ei neaternatori (αυτοχεφαλοι). Insa metropolitii ceia-lalți, cari nu aveau dreptulu de autocefalia, depindeau intru tóte dela patriarchii lor.

(Va urmă)

Varietăți.

* * Adunarea scaunale a scaunului Sabiliui de Mercuri nu si-a putut tiené siedintă din cauza ca nu au fostu membrii in nrulu recerutu pentru de a pute conlude. — Alta

adunare este convocata pre Mercuri in 31 Marte (12 Aprile.)

* * Carbuni de piétra. Numai sa caute omulu si indată gasesc. Alaltaeri amu ciontatul de verfu o cigara de aceste mai nobile de 5 cr. si spre marea mirare vedu in interbulu cigărei scăpindu, si dupa o scurta cercetare, facendu si o secțiune mai afunda, amu gasit carbuni in straturi mai mari, pâna către jumatea cigărei. Dupa convingerile nóstre cigar'a a trebuitu sa fia o formatiune antidiluviana, pentru ca se află si perí de m a m u t h bine conservatul intr'ens'a.

* * Descoperire interesanta. Era dupa prânz, déca se intempla sa bea omulu si o cafea negra i vine sa fumeze si o cigara. Asiá amu facutu si eu, carele scriu sirurile aceste. Dara fiindu togm'a prim'a, si prim'a e mare serbatore la o clasa de ómeni de care apartinemu si noi, adeca eu, amu cugetatu sa fumezu ceva extra: — amu cumparat o „cubă“ cu cinci crucieri. Nu sciu din putien'a esperintia ce amu cu acestu soiu de tigari, séu din intemplare amu taitu camu afundu verfulu si ce se vedi? din tigara se ivesce o sforicica, o tragu afara — nu sciu de o amu trasu intréga, pentru ca eră numai de 6 centimetri in lungime, pre cându tigar'a intréga e de unu decimetru. Amu cugetatu: ce va se dica aratarea acéstă neasteptata si in fine n'amu pututu se vinu la alta idea, decătu, ca fiindu cigările de soiul acesta pré scumpe in asemănat cu bunatatea, séu mai bine disu cu reputația lor, sfór'a se da dreptu premiu fumatorilor. Avisu dura pentru fumatori! Cine nu crede, vina in biroul redactiunei, unde poate vedé fragmentulu acestu interesantu de sfóra in natura, si inca fără de plata.

Bilantiul

institutului de creditu si de economii „Albin'a“ cu 31 Decembre

fl. 24089 19 cr.

fl. 470,904 62 cr.

„ 75,651 95 cr.	546,556 57 cr.
36,659 36 "	4000 — "
16,356 25 "	557 70 "
18,726 38 "	21,550 — "
fl. 8536 40 "	1536 40 "
fl. 3318 74 "	2500 — "
818 74 "	6204 54 "
fl. 684,199 99	

Capitalu de actiuni

3000 actiuni a fl. 100

Deposite pentru fructificare

Creditori

Fondurile de garantia ale reunioru

Interesele fondurilor de garantia ale reunioru de creditu

Fondulu de garantia alu creditelor ipotecari

Interesele fond. de garantia alu credintelor ipotecari

Fondulu de rezerva alu actiunilor

Fondurile de rezerva ale reunioru de creditu

Dividende neradicante

Profitu curat

Passive.

fl. 300,000 — cr.

„ 288,446 22 "

„ 3,766 95 "

„ 38,756 50 "

„ 5,158 88 "

„ 945 — "

„ 43 94 "

„ 9707 45 "

„ 432 89 "

„ 2822 72 "

„ 34,119 44 "

fl. 684,199 99 cr.

Sabiu, 31 Decembre 1875.

Gregoriu Mateiu m. p.
membru de consiliu.

Visarionu Românum. p.

Directoru.

Gustavu Lüdwig m. p.

Comptabilu.

Bilantiul presentu s'a esaminatu si s'a gasit in consonantia cu cărtile institutului purtate in deplina ordine.

Sabiu 22 Martiu 1876.

Ioane Crețiu m. p.

Augustu Senor, m. p.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de parochu in vacant'a parochia romana gr. or. de a III clasa Banabiciu constatator de presentu din 176 familii din cari 20 familii neorustici (tigani) cu 864 suflete, pre bas'a gratiosi ordinatiuni a maritului consistoriu archidiocesanu dto 15 Decembre a. tr. Nr. 2794 ex 1875 se escrie prin acéstă concursu pâna la 11 Aprile 1876.

Venitele preotiesci impreunate cu acestu postu suntu urmatorele:

1. Casa parochiala cu döue despartimente si coacna in mijlocu, siura si grajdul, tóte de lemn, acoperite cu paie.

2. Portiunea canonica de 35 jure 393 □ cum aréta fóia O. f. Nr. 16 si protocolulu de regulatiune din 1873.

3. O jumetate (8 cupe) ferdela de bucate dela fia-care casa seu fumu si de presentu dela 156 familii, căci cele 20 familii nu dau bucate.

4. Un'a di de lucru cu palm'a, la sapa, secere seu cosa etc. dela 176 familii.

5. Stol'a usuata precum au avut si fostulu parochu, ce de nou s'a defițtu in sinodulu parochialu din 24 Fauru 1876.

Din venitele de bucate si dilele de lucru cantorele actualu capeta a

1/4 parte, iér' din stola 1/3 parte; din bucate capeta crasniculu a 1/10 parte.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu poftiti a-si asterne concursele sele, instruite conformu statutului organicu si dispusetiunilor provisorie ale sinodului archidiocesanu pâna la 11 Aprile a. c.

Clusiu, 26 Februarie 1876.

In contielegere cu comitetul parochialu.

V. Rosiescu,
(3-3) prot. rom. gr. or.

Subscrisulu are onore a aduce cu tota reverinta la cunoscintia inaltei Nobilimi, c. r. militari si pl. t. publicu, ca la 9 Aprile a. c. va deschide,

cu devisa etiinu si bunu, locul seu arangiatu de nou si cătu se poate de bine assortatu de

Caffea si Conditoria

in strad'a Cisnadie Nr. 31.

Fiindu subscrisulu in pusestiune de a duce in deplinire totu felul de comandări in acestu genre in modulu celu mai gustiosu, se va sili totodata a castigá cătu mai curendu inaltulu patrocinu si deplin'a multiamire a onoratilor sei musterii; deci se róga de numerosa si binevoitó frecuentia,

Cu tota stim'a

Bertoldu Frentz.